

Vakdidactiek Nederlands niet-thuis taal (H002591)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 9.0 **Studietijd 270 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2026-2027

J (Jaar) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Lybaert, Chloé	LW22	Verantwoordelijk lesgever
Strybol, Jan	LW22	Medewerker
Deygers, Bart	LW22	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (afstudeerrichting medische wetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting taal- en letterkunde)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting toegepaste taalkunde)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	9	J
Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting medische wetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting taal- en letterkunde)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting toegepaste taalkunde)	9	J
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject)	9	J

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

NT2-landschap en doelgroepen, volwassenenonderwijs, didactische werkvormen

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties ter voorbereiding van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster.

Inhoud

Dit vak bestaat uit 2 vaste onderdelen ('fundament' en 'uitbreiding') en een reeks verdiepende lessen die over de academiejaren heen inhoudelijk kunnen wijzigen ('verdieping'). De onderdelen 'fundament' en 'uitbreiding' bevatten een component microteaching. Daarnaast volgen de studenten nog drie algemene sessies taaldidactiek in het eerste semester.

In de verschillende onderdelen komen de volgende onderwerpen aan bod:

Fundament: o.a. organisatie van NT2-onderwijs in Vlaanderen, schriftelijke en mondelinge vaardigheden

Uitbreiding: o.a. feedback, effectieve NT2-didactiek, motivatie.

Verdieping:

- Toetsing en evaluatie
 - Sessie 1: Principes van toetsing en evaluatie
 - Sessie 2: Receptieve vaardigheden evalueren bij NNT-leerders
 - Sessie 3: Productieve vaardigheden evalueren bij NNT-leerders
- Andere mogelijke thema's zijn tweedetaalverwerving en trauma, NT2-beleid... Deze thema's variëren van jaar tot jaar.

Deze verdiepende lessen zijn vrij toegankelijk voor alle Eduma-studenten (sessie 1 over toetsing en evaluatie) en NNT-lesgevers (alle sessies).

Algemene sessies taaldidactiek:

Studenten volgen 3 hoorcolleges met focus op theoretische concepten en taaldidactische kaders. Deze kaders worden vervolgens in de vakdidactieken toegepast binnen het vakgebied. In geval van spreiding (bv. Geïntegreerd traject eduma) volgen studenten de drie sessies samen met de eerste vakdidactiek

Verplichte aanwezigheid

Aanwezigheid in de les is verplicht. Regulier ingeschreven studenten vanaf academiejaar 2026-27 volgen alle lessen (fundament, uitbreiding, verdieping, algemene sessies taaldidactiek).

Stageactiviteiten en dataverzameling voor masterproeven vormen *geen* geldige reden voor afwezigheid in de les, en moeten op een ander moment ingepland worden.

Aangezien aanwezigheid verplicht is, kan dit vak vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

Begincompetenties

Van studenten wordt verwacht dat ze voldoende domeinspecifieke kennis verworven hebben voor ze het opleidingsonderdeel aanvangen. De toegangsvereisten tot de vakdidactieken zijn gereguleerd. Meer informatie hierover is te vinden op www.ugent.be/educatievemaster.

Van studenten wordt verwacht dat ze een hoge taalvaardigheid hebben in het Nederlands (ERK-niveau C1). Uitzonderingen hierop voor uitwisselingsstudenten die Nederlands wensen te geven in een anderstalige omgeving (Nederlands als Vreemde Taal) moeten individueel besproken worden met de lesgevers.

Eindcompetenties

- 1 Studenten kunnen de organisatie van NT2-onderwijs in Vlaanderen beschrijven.
- 2 Studenten kunnen de kenmerken en noden van verschillende NT2-doelgroepen identificeren en toepassen in een didactische context.
- 3 Studenten kunnen leerdoelen voor NT2-cursisten formuleren en die koppelen aan de richtgraden en het ERK.
- 4 Studenten kunnen didactische principes en werkvormen toepassen bij de instructie van productieve en receptieve taalvaardigheden.
- 5 Studenten kunnen NT2-lesmaterialen analyseren, aanpassen en ontwikkelen met aandacht voor de specifieke noden van verschillende NT2-doelgroepen.
- 6 Studenten kunnen effectieve didactische strategieën identificeren en doelgericht toepassen in diverse NT2-contexten (zoals Ligo, OKAN, CVO, UTC).
- 7 Studenten kunnen expliciete en impliciete instructiemethoden afwegen en doelgericht inzetten in NT2-lessen.
- 8 Studenten kunnen motiverende en autonomie-ondersteunende didactische principes toepassen in NT2-lessen.
- 9 Studenten kunnen principes van toetsing en evaluatie toepassen binnen NT2-onderwijs.
- 10 Studenten kunnen receptieve en productieve taalvaardigheden op een valide en betrouwbare manier evalueren bij NT2-leerders.
- 11 Studenten kunnen verschillende vormen van feedback analyseren en gericht toepassen op spreek- en schrijfvaardigheid in NT2-lessen.
- 12 Studenten kunnen de impact van feedbackstrategieën evalueren en optimaliseren voor verschillende NT2-doelgroepen.
- 13 Studenten hebben inzicht in theoretische aspecten van taalverwerving en taaldidactiek en vertalen dit inzicht naar de lespraktijk.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De componenten fundament, uitbreiding en verdieping bevatten een combinatie van hoor- en werkcolleges. Voor de algemene sessies vakdidactiek volgen de studenten 3 theoretische hoorcolleges in semester 1. De studenten geven twee microlessen (één binnen fundament en één binnen uitbreiding).

Van dit vak worden geen lesopnames gemaakt.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

LIO-richtlijnen zijn terug te vinden in de LIO-handleiding.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Handboek Nederlands als tweede taal in het volwassenenonderwijs

Richtprijs: € 58

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Folkert Kuiken & Sible Andringa

ISBN : 978-9-04690-835-8

Aantal pagina's : 480

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : intensief

Gebruik en levensduur na de opleiding : af en toe

Bijkomende info: Dit handboek wordt ook gebruikt in 'Vakdidactiek B: Nederlands niet-thuistaal'.

Referenties

Onder meer:

- Kuiken, F., & Andringa, S. (2022). *Handboek Nederlands als tweede taal in het volwassenenonderwijs*. Uitgeverij Coutinho.
- Geudens, A., Schraeyen, K., Taelman, H., Trioen, M., Casteleyn, J., Simons, M., & Smits, T.F.H. (2021). *Bouwstenen voor effectieve taaltrajecten. Praktijkboek voor taalondersteuning in het kleuter-, lager en secundair onderwijs*. Antwerpen: Universiteit Antwerpen.
- Lybaert, C. (2022). *Het NT2-onderwijs in Vlaanderen Een stand van zaken*. Nederlandse Taalunie.
- Loewen, S., & Sato, M. (Eds.). (2017). *The Routledge handbook of instructed second language acquisition*. Routledge.
- Seynhaeve, S., Vanbuel, M., Kavadias, D., & Deygers, B. (2024). Equitable education for migrant students? Investigating the educational success of newly arrived migrants in Flanders. *Frontiers in Education*, 9.
- Yousefi, M., & Mahmoodi, M. H. (2022). The L2 motivational self-system: A meta-analysis approach. *International Journal of Applied Linguistics*, 32(2), 274–294.
- Saito, K., Macmillan, K., Mai, T., Suzukida, Y., Sun, H., Magne, V., Ilkan, M., & Murakami, A. (2020). Developing, Analyzing and Sharing Multivariate Datasets: Individual Differences in L2 Learning Revisited. *Annual Review of Applied Linguistics*, 40, 9–25.
- Goo, Jaemyung, Granena, Gisela, Yilmaz, Yucel and Novella, Miguel. (2015). "Implicit and explicit instruction in L2 learning: Norris & Ortega (2000) revisited and updated". *Implicit and Explicit Learning of Languages*, edited by Patrick Rebuschat, John Benjamins Publishing Company, pp. 443-482.
- Vanbuel, M., & Deygers, B. (2024). Assessing receptive skills in an adult L2 learner population with diverse educational backgrounds. *Language Assessment*

Quarterly, 21(4–5), 379–403.

- Fox, J., Abdulhamid, N., & Turner, C. E. (2022). Classroom based assessment. In G. Fulcher & L. Harding (Eds.), *Routledge Handbook of Language Testing* (pp. 119-135). London/New York: Routledge.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Indien studenten vragen hebben bij studie-inhoud, kunnen ze terecht bij de lesgevers of bij facultair aangeboden studiebegeleiding.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- Toelichting periodegebonden evaluatie: mondeling examen (70%)
- Toelichting niet-periodegebonden evaluatie:
 - Studenten geven twee microteachings en maken daarover een reflectie. Enkel de tweede microteaching maakt deel uit van de eindevaluatie (30%).
- Een tweede examenkans is mogelijk voor zowel periodegebonden als niet-periodegebonden evaluaties.
- Feedback: na afspraak met de lesgevers.

Eindscoreberekening

De periodegebonden evaluatie telt mee voor 70% en de niet-periodegebonden evaluatie (microteaching) telt mee voor 30%. Studenten dienen op zowel de periodegebonden als de niet-periodegebonden evaluatie geslaagd te zijn om in totaal geslaagd te zijn.

Wanneer een student niet deelneemt aan één of meer onderdelen van de evaluatie kan die niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore een cijfer van 10 of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (hoogstens 9/20).

Deelresultaten waarop de student minstens de helft van de punten verworven heeft, kunnen overgedragen worden naar een volgende examenperiode binnen hetzelfde academiejaar. Deelresultaten worden nooit afgerond.

Faciliteiten voor werkstudenten

Te bepalen in overleg met de verantwoordelijk lesgever.
LIO's bespreken hun traject met de verantwoordelijk lesgever.